

Мониторинг бриф за месец септември 2016 г. од следењето на Поглавјето 23 - правосудство, борба против корупција и темелни права

I ПРАВОСУДСТВО

Независност

1. Прераспоредување на судии во Основниот суд Скопје 1

Основниот суд Скопје 1 во рамките на своите оддели во два наврати прераспредели неколкумина судии изменувајќи го на тој начин годишниот распоред. Во дел од јавноста ваквото постапување беше поврзано со предметите на Специјалното јавно обвинителство (СЈО) при што беше изразен сомнеж за изборот на судии што ќе постапуваат по овие предмети. Според Судот, прераспоредувањето се случило за време на колегиумот на судии одржан на 13.09.2016 година на кој учествувале сите судии.¹ Главната причина бил изборот на двајца нови судии од страна на Судскиот совет, еден судија напредувал во Апелациониот суд, двајца судии заминале во пензија, а се јавила и потреба од поставување на двајца раководители на оддели. Петмина судии поднеле барања за прераспоредување, повикувајќи се на Член 39, став 7 од Законот за судови кој предвидува дека судиите „можат“ да бараат преместување од еден во друг оддел. Според Судот, барањата биле поднесени заради лични и здравствени причини. И покрај големиот и невообичаен број на прераспоредени судии за краток временски период, од Судот најавија дека во следниот период дополнително ќе следат нови одлуки за прераспоредување во зависност од потребите.²

2. Унапредување на судии што наводно го попречувале штрајкот на Судската служба

Во текот на месец септември, Синдикатот на работниците од управата, правосудните органи и здруженијата на граѓани (УПОЗ) објави соопштение под наслов „Ако сте против штрајк - може да ве изберат за судија“.³ Синдикатот реагираше на напредувањето на судии од пониски во повисоки судски инстанции, одлука усвоена од страна на Судскиот совет на 5-ти септември. Според УПОЗ меѓу унапредените судии, Синдикатот препознал имиња на судии кои особено се "истакнале" за време на штрајкот во судовите. Според УПОЗ, овие судии ги заплашувале нивните членови и покрај тоа што порано биле членови на Синдикатот, но го напуштиле непосредно пред унапредувањето, што според УПОЗ отвора сомневања за причините за излегување од Синдикатот.

3. Повторно боење на зградата на Основниот суд Скопје 1 од „Шарената револуција“

На 25 септември повторно беше обоена зградата на Судот. Боењето беше поврзано со ново изразување на поддршка на работата на СЈО наспроти одбивањето на неговите предлози за притвор и мерки на претпазливост од страна на Судот. Во реакцијата на Судот беше наведено дека овој чин е извршен на „најсрамен начин (...) што доликува само на кукавици“. Според претседателот на Судот, Судот и тој лично исправени пред словото на Законот, сите напади, без оглед дали се вербални или на

¹ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=545>

² <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=549>

³ http://www.upoz.org.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=406:2016-09-07-07-28-07&catid=1:latest-news

ваков срамен начин, не ги чувствувале како притисок туку кај нив уште повеќе се зајакнувала вољата за спроведување на законите и почитување на човековите права и слободи. Претседателот на Судот ги охрабри сторителите самите да се пријават кај надлежните органи уверувајќи ги дека во случај на судска постапка правично ќе им биде судено.⁴

4. Судски совет – Избор на нови судии

На 5-ти септември Судскиот совет на Република Македонија избра нови и унапреди 28 судии.⁵ Овој избор е трет случај Судскиот совет да води постапка или да избира претседатели на судови и судии непосредно пред предвидените предвремени избори. Потсетуваме дека Судскиот совет на Република Македонија во претходниот период избра осум претседатели на судови и објави оглас за избор на десет судии на 23-ти февруари и седум судии на 6-ти април 2016 година, во двата случаи на само еден ден пред планираното и продолженото распуштање на Собранието. На 15-ти септември Судскиот совет објави Оглас за избор на претседатели на Апелациониот суд Штип и Основниот суд Тетово.⁶ Со ваквата практика продолжува неспроведување на реформските приоритети што се однесуваат на деполитизација на назначувањето и унапредувањето судии, оценувањето, дисциплинските постапки и разрешувањето. Судскиот совет продолжува да избира претседатели на судови и судии, без какви било претходни промени во системот на избор.

5. Совет на јавните обвинители – Избор на претседател

На 22-ри септември, за време на седница на новиот состав на Советот на јавните обвинители, на тајно гласање, г. Петар Аневски повторно беше избран за претседател на Советот. Преку јавна реакција, Хелсиншкиот комитет укажа дека согласно Член 8 став 3 од Законот за Советот на јавните обвинители,⁷ мандатот на претседателот на Советот трае две години, без право на повторен избор.⁸ Хелсиншкиот комитет ги повика членовите на Советот на јавните обвинители да закажат итна седница на која ќе ја преиспитаат својата незаконска одлука. По јавната реакција, г. Аневски за медиумите изјави дека не било точно дека е избран незаконски. Според него, и покрај тоа што тој бил претседател на Советот до август 2016 година повторниот избор е во нов, трет мандат на Советот, што значело дека не е реизбран во ист мандат.⁹ Повторниот избор на г. Аневски претставува сериозна повреда на начелото на законитост. Одлука ја доведува во прашање компетентноста, независноста и непристрасноста на членовите на Советот и неговата функција да ја обезбедува и гарантира самостојноста на јавните обвинители.

⁴ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=548>

⁵ <http://www.ssrn.mk/Novosti.aspx?novost=450>

⁶ <http://www.ssrn.mk/Novosti.aspx?novost=453>

⁷ „Службен весник на Република Македонија“ бр. 150/2007 и 100/2011

⁸ <http://www.mhc.org.mk/announcements/461#.WAYZvfI95Mw>

⁹ <http://fokus.mk/anevski-zakonski-sum-izbran-za-pretседател-na-sovetot-na-javni-obviniteli/>

Непристрасност

1. Предмет „Транспортер“

По жалбата на градоначалникот на Битола В.Т. мерката куќен притвор изречена од Основниот суд Скопје 1 да му биде укината, Апелациониот суд во Скопје жалбата ја уважи, В.Т. беше пуштен да се брани од слобода, а куќниот притвор беше заменет со мерка на претпазливост - обврска да се јавува секој работен понеделник и петок во Основниот суд Битола.¹⁰ На одлуката реагираше СЈО кое извести дека во судскиот совет членувал судија кој од Основниот суд Скопје 1 бил унапреден во Апелациониот суд, а како судија во првостепената постапка веќе одлучувал по овој предмет.¹¹ Имајќи предвид дека ваквото постапување е спротивно на принципот на непристрасност на судиите, СЈО до Врховниот суд поднесе жалба на одлуката на Апелациониот суд. Жалбата на СЈО беше уважена и предметот беше вратен на повторно одлучување.

2. Врховниот суд на средба со медиумите и конференција на здружение на граѓани

На 7-ми септември, претседателката на Врховниот суд Лидија Неделкова и судијата д-р Џемали Саити, претседател на Здружението на судии одржаа средба со уредници и новинари на аудио-визуелни, печатени медиуми и портали. Се зборувало за односот на судството кон медиумите од аспект на остварување на начелото на јавност во работата на судовите и интересот за објективно, суштинско и поопширно информирање за судството за зголемување на довербата кај граѓаните. На средбата биле презентирани предлози за заедничка соработка.¹² Помеѓу 24-25 септември, претседателката на Врховниот суд Лидија Неделкова и судијата Џемали Саити одржале предавања за време на Школа на млади кривичари во Охрид организирана од Здружението на млади кривичари на Република Македонија во соработка со Нотарската комора и Комората на извршители.¹³ Учеството претставува позитивен чекор кон соработка меѓу претставници на судството, невладини организации и стручни комори. Ваквиот вид на соработка во изминатите неколку години виртуелно и да не постоеше.

Позначајни судски предмети

1. Предмет „Зоран Божиновски“

Беа закажани две рочишта по предметот КОК-79/16, во кој како обвинет за кривичните дела „злосторничко здружување“ и „шпионажа“ се јавува новинарот Зоран Божиновски. Првото рочиште беше закажано за 1-ви септември, на истиот датум на кој беше закажана и јавната седница на Апелациониот суд во Скопје за предметот Шпион, во кој г. Божиновски се јавуваше како обвинет пред постапката против него да биде раздвоена поради неговата недостапност на органите за прогон. Рочиштето се одложи бидејќи претседателката на судечкиот совет и покрај тоа што ги побарала, сè уште ги немала добиено доказите што се дел од предметот „Шпион“ кој се водеше пред Апелациониот суд. Второто рочиште беше закажано за 27-ми септември, но беше одложено поради отсуството на претседателката на судечкиот совет Сандра Крстиќ која поради лични и семејни причини побарала да биде прераспоредена во друг оддел во судот. Според Судот, нова претседателка на

¹⁰ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=544>

¹¹ <http://www.ionsk.mk/2016/09/20/20-09-2016/>

¹² <http://www.vsrn.mk/Novosti.aspx>

¹³ <http://www.vsrn.mk/Novosti.aspx?novost=128>

судечкиот совет ќе биде Ленка Давиткова.¹⁴ Новинарот Божиновски воопшто не беше спроведен во Судот, а медиумите објавија дека тој започнал штрајк со глад.

2. Предмет „Диво Насеље“

На 30-ти септември Основниот суд Скопје 1 одржа главна расправа по предметот КОК.бр.127/15, во јавноста познат како „Диво Насеље“ во кој на обвинетите им се суди за кривичните дела „тероризам“ и „терористичка организација“. По неколкумесечното исклучување на јавноста од постапката поради сослушување на заштитени сведоци, оваа расправа беше отворена.¹⁵ На расправата беше сослушан еден сведок. Сослушувањето на сведокот беше прекинато, откако одбраната реагираше дека не им е доставен записник од првичниот исказ на овој сведок од страна на Јавното обвинителство. Претседателот на судечкиот совет одлучи да го одложи сослушувањето за една од следните расправи. Расправата продолжи со презентација на материјални докази од страна на Јавниот обвинител.

3. Предмет „Шпион“

На 26-ти септември, Апелациониот суд Скопје на лицата М.Н. и Ц.Д., во тој момент неправосилно осудени во предметот „Шпион“, им ја укинува мерката притвор и ги пушти да се бранат од слобода.¹⁶ Овие лица беа лишени од слобода во септември 2013 година и со првостепена пресуда осудени на четири, односно шест ипол годишни казни затвор. Осудените беа прогласени за виновни во октомври 2014 години, односно поминаа три години во притвор, од кои скоро две години додека траеше постапката по жалба во Апелациониот суд во Скопје. Со тоа повторно се потврдува дека притворот наместо како мерка за обезбедување се користи како казна а голем број на обвинети, поради неажурност на институциите непотребно долго се лишени од слобода.

Специјално јавно обвинителство

1. Шестмесечен извештај за работата на СЈО

На 15-септември СЈО до Собранието¹⁷ и Советот на јавите обвинители¹⁸ испрати допис преку кои ги известува дека СЈО е подготвено пред нив да го презентира вториот шестмесечен извештај за неговата работа. Обвинителката Катица Јанева апелираше законодавниот дом да усвои измени на Законот за заштита на сведоци, за СЈО да може да навлезе во „сржта“ на предметите како што се Мартин Нешковски, Монструм и Сопот.

Во извештајот е наведено дека се подобрили техничките и просторните услови за работа. Тимот на СЈО брои 74 лица. Зголемен е бројот на надворешни соработници и експерти. Буџетот на СЈО засега е доволен. Се работело на преслушување и обработка на материјалите и заклучно со 15-ти септември нивниот број бил 55.250 аудио фајлови односно 12% од вкупно доставените. Отворени се 38 предистражни постапки од кои 16 произлегуваат од јавно објавените аудио снимки, а 22 од снимките

¹⁴ <http://osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=549>

¹⁵ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=551>

¹⁶ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=550>

¹⁷ <http://www.jonsk.mk/2016/09/15/15-09-2016-2/>

¹⁸ <http://www.jonsk.mk/2016/09/15/15-09-2016/>

со кои јавноста не е запознаена. Се потенцираат потешкотиите со другите државни органи и институции, а особено негативно е оценет односот на Основниот суд Скопје 1.

Разгледувањето на извештајот започна во собраниската Комисија за политички систем и односи меѓу заедниците. Обвинителката Катица Јанева на прашања на пратениците одговараше четири дена (21-23 и 26-ти септември). Беа поставувани прашања што немаат допирна точка со извештајот, а од страна на неколку пратеници до обвинителката беа упатени недолични зборови, тенденциозни прашања за нејзината стручност и други форми на лична дискредитација. На 26-ти септември, поради работни обврски обвинителката Јанева извести дека нема повеќе да учествува во расправата пред Комисијата, но дека би присуствувала на пленарна седница.¹⁹

На 28-ми септември обвинителката Јанева беше присутна на седницата на Советот на јавните обвинители за време на која требаше да биде разгледуван извештајот на СЈО. Соочена со сличен тип на прашања како во Собранието, особено од членот на Советот Зоран Сулејманов, обвинителката ја напушти седницата и изјави дека на навредите и прашањата надвор од контекст на извештајот нема потреба да одговора. Обвинителката Јанева истакна и дека е позитивно изненадена од заинтересираноста на членовите на Советот за работата на СЈО и истакна надеж дека соработката ќе биде продлабочена.

2. Предмети на СЈО

На 16-ти септември, во Основниот суд Скопје 1 беше закажано рочиште по предметот КОК-60/16, во јавноста познат како „Пуч“. На јавноста не и беше дозволено да влезе во судницата со образложение дека расправата нема да се одржи поради тоа што еден од судиите поротници бил отсутен поради здравствени причини. Според Судот, расправата за предметот не се одржала бидејќи еден од судиите поротници утрината доставил известување дека поради здравствени причини не може да присуствува на судењето.²⁰ Следната расправа е закажана за 1-ви ноември.

По неколкумесечно одложување, се одржа јавна седница по предметот Кж.бр.35/15, познат во јавноста како „Шпион“. Седницата се одржа на 1-ви и 2-ри септември. Сите осумнаесет обвинети и нивните бранители ја оспорија првостепената пресуда и истакнаа дека е резултат на политички конструиран случај. Обвинителката Елизабета Јосифовска од СЈО наведе дека пресудата е законска, но дека изречените казни се превисоки и предложи дел да бидат преиначени во условни осуди, а да бидат намалени.

СЈО поднесе обвинителен предлог за нов предмет поврзан со неистражување на кривични дела поврзани со протестите на Здружението Веритас на имотот на Општина Центар во 2013 година.²¹ Предметот е преземен од Основното јавно обвинителство во Скопје и се однесува на содржината на една од објавените снимки од нелегалното прислушување од која произлегува сомнение за поттикнување за извршување кривично дело против јавниот ред и мир, од насилна природа. Дел од сведоците во предметот побарале заштита, стравувајќи за својата и безбедноста на нивните семејства. Обвинението е поднесено против 14 лица за кривично дело „насилство“. Пет лица се обвинети како

¹⁹ <http://www.jonsk.mk/2016/09/26/26-09-2016/>

²⁰ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=543>

²¹ <http://www.jonsk.mk/2016/09/15/15-09-2016-3/>

поттикнувачи и девет како извршители. Според СЈО, мотивите на нарачателите биле лукративни, заради опстојување на бизнис интересите на партискиот врв и нивните партнери. Судечкиот судија го оформи предметот К.бр 1904/16. Расправата е закажана за 21-ви ноември.²²

3. Неовластен упад во електронската пошта и поддршка од „Шарената револуција“

Според СЈО, во текот на декември 2015 година бил извршен упад во нивната електронска пошта, по што биле преземени сите чекори за зголемување на безбедноста.²³ Настанот не бил пријавен пред надлежните органи, бидејќи според СЈО во тој момент немале никаква реална штета. Меѓутоа, со објавувањето на пораките на Јутјуб јасно била изразена целта на упадот, СЈО одлучило да преземе мерки за расчистување на случајот. Граѓанското движење „Шарена револуција“ повторно се активираше со организација и одржување на протест, во знак на поддршка на работата на СЈО. Протестот беше организиран како критика на односот на пратениците за време на презентацијата на извештајот за работата на СЈО во Собранието на РМ и опструкциите на СЈО од страна на власта.²⁴

Судска служба – Времен прекин на штрајкот

Синдикатот на УПОЗ објави дека не гледа сериозен и одговорен социјален партнер во сегашниот состав на Министерството за правда и Судскиот буџетски совет во врска со неисполнувањето на нивите барања.²⁵ Не сакајќи да ги изложи своите членови да бидат незаконски казнувани, да бидат малтретирани и да им се закануваат, УПОЗ донесе одлука штрајкот во судовите да остане во мирување. Според УПОЗ, доколку судската власт во наредниот период презема дејствија спротивни на барањата на штрајкувачите, штрајкот повторно ќе биде активиран.

II БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈА

Предмет „Тенковски делови“

Врховниот суд „“, по барањето за вонредно преиспитување на пресуда во предметот „Тенковски делови, донесе одлука за повторување на постапката пред Основниот суд Скопје 1.²⁶ Осомничени се В.Б. (поранешен премиер) и Т.К. Предметот се однесува на наводна корупција поврзана со злоупотреба со тенковски делови за Армијата на Република Македонија. Обвинетите беа осудени на тригодишни затворски казни во 2013 година, а казните од страна на Апелациониот суд во Скопје им беа намалени на две години во 2014 година. Предметот трае повеќе од 10 години.

Предмет „Трезор“

СЈО извести дека поднесува обвинителен предлог за нов предмет под името „Трезор“.²⁷ Овој предмет произлегува од содржината на прислушваните разговори, од кои дел се и јавно објавени, а се

²² <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=555>

²³ <http://www.jonsk.mk/2016/09/29/неовластен-упад-во-електронската-пош/>

²⁴ <https://www.facebook.com/events/1678373299147443/>

²⁵ http://www.upoz.org.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=407:2016-09-13-11-53-33&catid=1:latest-news

²⁶ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=552>

²⁷ <http://www.jonsk.mk/2016/09/27/најава-за-прес-конференција/>

однесува на сомненија за уништување на документација поврзана со неовластеното прислушување.²⁸ Обвинети се седум лица за кривичното дело „фалсификување службена исправа“. Првообвинетиот во својство на службено лице во Петтата управа при УБК незаконито формирал комисија за ништење на службена документација и заедно со шесте членови на комисијата уништиле 2.047 службени списи, од кои 22 се однесуваат за системите за следење на комуникациите. Ништењето било направено спротивно на сите законски и подзаконски акти, без никаква процедура при што обвинетите ги запалиле списите. Против првообвинетиот беше предложена мерка притвор²⁹ која од страна на Основниот суд Скопје 1 беше одбиена.³⁰ Мерки на претпазливост беа предложени против три лица, но сите беа одбиени. СЈО побара изземање на судијката Лидија Петровска која треба да работи на овој предмет но барањето беше одбиено³¹ од страна на Судот кој до крајот не месецот не закажа главна расправа.

Предмет „Еразмус“

Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција до Основниот суд Скопје 1 достави Предлог за определување на нова мерка на претпазливост против шест лица обвинети во предметот познат во јавноста како „Еразмус“.³² Како обвинети во овој предмет се јавуваат шест лица, меѓу кои мнозинството се универзитетски професори, осомничени за кривичните дела „примање поткуп“, „примање награда за противзаконито влијание“, „злоупотреба на службена положба и овластување“ и „давање поткуп“. Според обвинителството, и покрај истражната постапка, забележано е дека обвинетите продолжуваат да ги извршуваат своите работни активности и се во контакт со студенти, а со тоа и со оштетените. Обвинителството проценило дека со судска одлука на обвинетите треба да им се забрани да ги извршуваат работните активности до правосилното завршување на постапката. Судијата на претходна постапка го прифати предлогот и на Б.Ш, Д.Ј., С.Р. и Љ.Ј. им определи мерка за претпазливост „забрана за преземање определени работни активности кои се поврзани со кривичното дело“.³³

III ТЕМЕЛНИ ПРАВА

Народен правобранител

Во текот на месец септември беа усвоени измени на Законот за Народен правобранител.³⁴ Со новите решенија не се прифатени најголемиот дел од препораките на експертската група предводена од Рајнхард Прибе. Единствена препорака која беше преточена во текстот на законот се однесува на можноста „Омбудсманот да биде пријател на Судот и да може да следи судски постапки од почеток до крај, по лична иницијатива и на барање на странките.“

Она што е можеби најзагрижувачки во новото законско решение е неможноста за вистинско независно и самостојно работење, од причина што буџетот за Народниот правобранител и понатаму ќе биде

²⁸ <http://www.jonsk.mk/2016/09/28/28-09-2016/>

²⁹ <http://www.jonsk.mk/2016/09/28/поднесени-предлози-до-судот-за-случај/>

³⁰ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=559>

³¹ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=553>

³² <http://jorm.gov.mk/?p=3516>

³³ <http://www.osskopje1.mk/Novosti.aspx?novost=542>

³⁴ <http://www.sobranie.mk/downloaddocument.aspx?id=014a9e63-9b5f-45d7-869d-166c7277471c&t=pdf>

финансиски зависен од Министерството за финансии, односно од Владата. Дополнително, новото законски решенија не предвидува осамостојувањето на стручните служби кај Народниот правобранител, односно тие и понатаму остануваат дел од државната администрација. Тоа во реалноста значи дека за вработување на кое било лице според систематизацијата, Народниот правобранител ќе мора да бара дозвола од Министерствата за информатичко општество и администрација и од Министерството за финансии.

Слобода на изразување и плурализам во медиумите

Во текот на месец септември, со работа започна Привремената комисија за следење на медиумско претставување. Една од првите активности на ова ад-хок тело беше подготовката на извештаи од мониторингот на изборното медиумско претставување на 18 програмски сервиси.³⁵ Привремената комисија, до Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги поднесе барање за поведување прекршочна постапка и изрекување на прекршочна санкција – опомена против Првиот телевизиски програмски сервис на Македонската радиотелевизија.

Според Комисијата, прекршувањето се состои во тоа што на програмата на МРТ1, во периодот од 2-ри до 5-ти септември 2016 година, спротивно на член 75-д став 4 од Изборниот законик, биле емитувани реклами финансирани од Буџетот на Република Македонија.³⁶ Според Мониторингот на телевизиските вести, подготвен од Институтот за комуникациски студии се наведува дека: „медиумската слика за политичкиот плурализам во Македонија е подобрена во однос на периодот од пред шест месеци, што е особено видливо од „омекнувањето“ на негативните појави што претходно беа многу присутни: заземање страна, пропагандистичко известување, демонизирање политички субјекти, вметнување политички маркетинг како дел од вестите.“³⁷

Дискриминација

Еден месец по присилното дислоцирање на Ромите кои беа сместени во импровизирани бараки под скопско Кале, во месец септември, ниту една државна институција не презеде соодветна мерка за решавање на овој проблем. Од страна на властите одговорноста беше префрлувана помеѓу Град Скопје, Министерството за труд и социјална политика и Меѓуопштинскиот центар за социјална работа. Поради таа причина, 121 лице останаа со нерешен проблем околу нивното домување, остварување на социјалните и здравствените права, особено поради фактот што дел од овие лица немаат лична документација. Хелсиншкиот комитет и шест невладини организации што работат на полето на подобрување на човековите права на Ромите објавија листа на барања кои државата треба да ги исполни преку преземање конкретни мерки со цел решавање на проблемот на дислоцираните Ромски семејства.³⁸

³⁵ Прв извештај - http://www.avmu.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=2898%3A2016-09-20-14-17-37&catid=88%3Asoopstenija-media&Itemid=313&lang=mk, Втор извештај -

http://www.avmu.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=2908%3A-18-18-&catid=88%3Asoopstenija-media&Itemid=313&lang=mk

³⁶ http://www.avmu.mk/images/Predlog_za_postapuvanje_od_Privremenata_komisija.pdf

³⁷ <http://respublica.edu.mk/sheшти-mesechen-izveshtaj>

³⁸ <http://mhc.org.mk/announcements/455>

